

ئایا قورئانی پیروژ شیفایه بۆ نه خوشیه دهروونیه کان

[کردی - کوردی - kurdish]

دهستهی بهشی زمانی کوردی له مائپه‌ری ئیسلام هاوس

پیداچونه‌وی: پشتیوان سابیر عزیز

2013 - 1434

IslamHouse.com

هل القرآن الكريم شفاء للأمراض النفسية « باللغة الكردية »

فريق قسم اللغة الكردية بموقع دار الإسلام

مراجعة: بهشتيوان صابر عزيز

2013 - 1434

IslamHouse.com

نایا قورئانی پیروژ شیفایه بو نه خویشیه دهروونیه کان

پرسیار : السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

من کهسیکم تووشی نه خویشی دهروونی بووم، نایا قورئان شیفایه بو من ؟ ئەگەر شیفایه چۆن دەست پێ بکەم ؟ خوای گهوره پاداشتی خیرتان بداته وه .

وهلام : سوپاس وستایش بو خوای گهوره ودرود ووهلات ووهلام لهسه ر محمد المصطفی وئال وبهیت ویا رویاوه رانی ههتا ههتایه .

بهلئ قورئانی پیروژ شیفایه بو نه خویشیه جهستهیی ودهروونیه کان، ئەویش به بهلگه ی ئەو نایه ته ی که خوای گهوره دهه فرمویت : ﴿ وَنُنزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا

يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ﴾ [الإسراء : ٨٢] واته : ئەه ی موحه ممه د!

(صلی الله علیه وسلم) ئیمه له م قورئانه دا که بو تۆمان ناردوو ه گه لیک نایه ت و سوور ه ت داده به زینین که مایه ی شیفاو

چاڪبووننه وەيە لەنەخۆشیی نەفامیی و گومرایی و سەرلێشیواویی دلەكان؛ رەحمەت و بەزەیی و میهرەبانیشە بۆ خەڵکانی برۆدار، لەگەڵ ئەمەیشدا بۆستەمكاران و خوانەناسان جگە لەمە كە دەبێتە مایەى زیان بۆیان و، پتر یاخیی بوونیان شتێ تر زیاد ناكات، چونكە خۆیان ئامادە نین هیچ سوودیكى لیبەرگرن .

لەم بارەیشەوە ابن القیم (رەحمەتى خواى لى بىت) ووتویەتى : « والأظهر أن " من هنا لبيان الجنس فالقرآن جميعه شفاء ورحمة للمؤمنين »]
 إغاثة اللفهان بەرگی ١ / لاپەرە ٢٤] واتە : ئەوہى زور ئاشکرا و روونە ئەوہیە ووشەى (من) كە لەم ئایەتە پیرۆزەدا هاتووہ، بۆ (بیان الجنس) بۆ روونکردنەوہى جنسە، كە مەبەستى پێی ئەوہیە قورئان ہەر ہەمووی شیفای و رەحمەتە بۆ باوہرداران .

شیخ عبد الرحمن السعدیش (رەحمەتى خواى لى بىت) لە تەفسیری ئەم ئایەتەدا دەلێت : « فالشفاء : الذي تضمنه القرآن ، عام

لشفاء القلوب ، ولشفاء الأبدان من آلامها وأسقامها » [تيسير الكريم
 الرحمن - باختصار - ۳ / ۱۲۸] واته : ئەو شىفايەى كە قورئان
 ھەيەتى گشتىگرە، شىفايە بۆ نەخۆشپەكانى دىل (مەبەست پىيى
 نەخۆشپە دەروننپەكانە، لەگەل نەخۆشپەكانى جەھل و
 نەزانين و بىياوھەرى و شىرك و دوور لە دىنى) لەھەمان كاتدا
 شىفايە بۆ نەخۆشپە جەستەپپەكان لە ئازار و ئىش و
 نارەھەتپەكانى .

لەجىگايەكى تردا فەرمووپەتى : ﴿ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ مَوْعِظَةٌ
 مِنْ رَبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴾ [يونس : ۵۷] واتە
 : ئەى خەلكىنە، بەراستى ئىوھ ئاموزگارپەكى گەورە وگرنگتان
 لە لاپەن پەروەردگارتانەوھ بۆ ھاتووه كە (قورئانە) شىفا و
 چارەسەرىشە بۆ نەخۆشپەكانى دىل و دەروون و رى نىشاندەرو
 رەھمەتپشە بۆ ئىمانداران .

لههردوو جیگا که دا که وه صفی قورئان کراوه به وهی (شفا) یه به صیغهی نه کره هاتووه، بویه زانایان ده لاین ئه م صیغهی به گشتگیری لیوه رده گیریت، ئه مهش به لگه یه له سه ر ئه وهی قورئانی پیروژ شیفایه بو دلانی که سانیک که له ناو جه هل و نه زانین و بیباوه پیدا ده تلینه وه به لام به و مهرجه ی به باشی لی وورد ببنه وه، شیفایه بو که سانیک که تووشی نه خووشی دهروونی بوون، و دله راوکئ و وه سوه سه بی تاقه تی کردوون، له هه مان کاتدا شیفایه بو که سانیک که نه خووشی جهسته بییشان هه یه .

به لام ئه مه مانای ئه وه نییه که مروقی باوه ردار واز له پزیشک وچوون بو نه خووشخانه بهینیت، وته نها به قورئان ئیکتفاء بکات، به لکو پیویسته مروقی موسلمان هیچ لایه کیان فه راموش نه کات، به لام له سه روو هه موویانه وه پشت به خوای گه وره به سه نیت و باوه ری وابیت که ته نها خوای گه وره شیفا به خشه وئه گه ر هه ر نه خووشیه ک ئه و شیفای بو نه نیریت

ته‌واوی دکتۆر وپزیشکه‌کانیش کۆ ببنه‌وه ناتوان شی‌یفای بده‌ن

به‌لگه‌ش له‌سه‌ر ئه‌م ووتانه‌مان پێغه‌مبه‌ری خوا (صلی الله علیه وسلم) فه‌رموویه‌تی : « الشفاء في ثلاث : شربة عسل، وشرطة محجم، وكية نار، وأنا أنهى أمتي عن الكي » [رواه البخاری] واته : شیفا له‌سی شتدایه : هه‌نگوین خواردنه‌وه، که‌له‌شاخ گرتن، له‌گه‌ل داخکردن به‌ئاگر، به‌لام من داخکردنم له ئوممه‌ته‌که‌م قه‌ده‌غه کردوو ه .

ئه‌مه به‌لگه‌یه له‌سه‌ر ئه‌وه‌ی پێغه‌مبه‌ر (صلی الله علیه وسلم) باسی ده‌رمانی کردوو ه و سی جۆر ده‌رمانی نووسیوه بۆ نه‌خۆشیه‌کان، دوو جۆریانی رینگاپیداوه، وجۆری سیهه‌م که داخکردنه به‌ئاگر ئوممه‌ته‌که‌ی لی قه‌ده‌غه‌کردوو ه .

کهواته پېوښته مروښی باوه‌ردار ده‌ست‌گرتن به هوکاره‌کانی له‌یاد نه‌چیت، ئەمه‌ش‌خوای‌گه‌وره‌رېښگای‌پیداوه، به‌لام‌به‌و مه‌رجه‌ی‌قه‌ده‌غه‌ی‌لئ‌نه‌کرا‌بیت‌له‌ئاینی‌پيروزی‌ئیسلامدا .

به‌لگه‌ش‌له‌سه‌ر‌ئه‌وه‌ی‌که‌قورئان‌شیفایه‌بو‌نه‌خوشیه‌جه‌سته‌بیه‌کان :

عن أبي سعيد الخدري (رضي الله عنه) قال : انطلق نفر من أصحاب النبي (صلى الله عليه وسلم) في سفرة سافروها حتى نزلوا على حي من أحياء العرب ، فاستضافوهم ، فأبوا أن يضيفوهم ، فلدغ سيد ذلك الحي ، فسعوا له بكل شيء لا ينفعه شيء ، فقال بعضهم : لو أتيتم هؤلاء الرهط الذين نزلوا لعلهم أن يكون عند بعضهم شيء ، فأتوهم ، فقالوا : يا أيها الرهط ! إن سيدنا لدغ ، وسعينا له بكل شيء لا ينفعه ، فهل عند أحد منكم من شيء ؟ فقال بعضهم : نعم والله إني لأرقي ، ولكن استضفناكم ، فلم تضيفونا ، فما أنا براق حتى تجعلوا لنا جعلا ، فصالحوهم على قطع من الغنم ، فانطلق يتفل عليه ، ويقرأ : الحمد لله رب العالمين ، فكأنما أنشط من عقال ، فانطلق يمشي وما به قلبه ، قال : فأوفوهم جعلهم الذي

صالحوهم عليه ، فقال بعضهم : اقتسموا ، فقال الذي رقى : لا تفعلوا حتى تأتي رسول الله صلى الله عليه وسلم ، فنذكر له الذي كان ، فننظر ما يأمرنا ، فقدموا على رسول الله صلى الله عليه وسلم فذكروا له ذلك ، فقال وما يدريك أنها رقية ؟ ، ثم قال قد أصبتم ، اقسما واضربوا لي معكم سهما) [متفق عليه].

واته : ئەبو سه عیدی خودری (خوای لی رازی بیّت) ئەگێریتتەوه که کۆمەلێک له هاوه لانی پیغه مبهەر (صلى الله عليه وسلم) به سه فه ریک رۆشتنه ده ره وه ی مه دینه تا له یه کیك له گونده عه ره ب نشینه کان بو پشوودان لایاندا ، وداوای ئەوه یان له و گونده کرد که میوانداریان بکه ن و بیانحه ویننه وه ، به لام رازی نه بوون و نه یانحه وانده وه ، پاشان سه رۆک هۆزی ئەو گونده مار پیوه ی دا ، وه ره چه ندیان کرد چاره سه ری بو بکه ن به لام بی سوود بوو ، هه ندیکیان ووتیان بو نه چین بۆلای ئەو کۆمه له که سه که له م نزیکانه لایانداوه ، به لکو چاره سه ریکیان لابیّت ، ئەوه بوو هاتن بۆلای ئەو کۆمه له هاوه له ، وپییان ووتن ، ئە ی خه لکینه سه ره ک هۆزه که مان مار پیوه ی داوه ، وزۆر هه ولماندا

به لّام بی سوود بوو، ئایا ئیوه شتیکتان لانیه که سوودی هه بیّت
 ؟ یه کیکیان ووتی : به لّی به خوا من ده توانم پوقیه یه کی
 به سهردا بخوینم (واته شتیك له قورئانی به سهردا بخوینم) ،
 به لّام ئیمه داوای ئه وه مان لی کردن که میوانداریمان بکه ن و
 بمانحه ویننه وه، که چی ئیوه پازی نه بوون، منیش ئهم
 پوقیه یه ی به سهردا ناخوینم هه تاوه کو شتیکتان نه ده نی،
 ئه وه بوو ریکه وتن له سه ره ئه وه ی پوقیه (هه ندیک له قورئانی)
 به سهردا بخوینیت له به رامبه ر کومه له په ز ومه پیکدا،
 به یه که وه روشتن، ئه وه بوو ئه و هاوه له سه ره تا فوی به تفه وه
 پیداکرد وپاشان سوره تی (الحمد لله رب العالمین) ی به سهردا
 خویند، وچاک بوویه وه وچالاک بوو وه ک ئه وه ی به سه رابیتته وه
 وئازاد کرابیتت، دوا ی ووتیان : ده ی که واته به وه فا بن
 له گه لّیاندا وئه وه ی له سه ره تاوه ریکه وتبوون له سه ری
 بیانده نی، هه ندیک له هاوه لان ووتیان : ده ی با ئه و په ز
 ومه رانه له نیو خو ماندا دابه ش بکه یین، ئه وه هاوه له ی که پوقیه

وقورئانهكهى خویندبوو بهسه ر نهخۆشهكهدا، ووتى : ئهوه مهكه ن ههتاوهكو دهگهينهوه لای پيغه مبهرى خدا (صلى الله عليه وسلم) تاوهكو بزانی ن ئه و چى برپيار ده دات، هاتنه وه لای پيغه مبهرى خدا (صلى الله عليه وسلم) له مه دينه، و بهسه ر هاته كه يان بو باسكرد، ئه ویش فه رمووى : چو ن زانی ت ئه وه روقیه یه ؟ (واته چو ن زانی ت سوره تى الفاتحة شيفايه) پاشان فه رمووى : شتيكى باستان كرده، له نيو خوتاندا بهشى بكه ن وبه شيكيش بو من دابنين .

ئهم بهسه رهاته به لگه يه له سه ر ئه وهى قورئانى پيرو ز شيفايه بو نه خۆشيه كان، جا چى نه خۆشى جهسته يى بي ت يان ده روونى بي ت .

به لگه يه كى تر له سه ر ئه وهى قورئان شيفايه :

عن عائشة (رضي الله عنها) « أن رسول الله (صلى الله عليه وسلم) كان إذا اشتكى يقرأ على نفسه بالمعوذات وينفث فلما اشتد وجعه كنت أقرأ عليه، وأمسح

بیده رجاء برکتها » [رواه البخاري] واته : دایکی باوه‌پداران
 عائیشه (خوای لی رازی بیّت) ده‌گیړیته‌وه و ده‌لیت :
 پیغهمبه‌ری خوا (صلی الله علیه وسلم) هه‌رکاتیڅ ئازاریکی
 هه‌بوایه، سوره‌کانی (قل هو الله أحد) و (قل اعوذ برب الفلق) و
 (قل أعوذ برب الناس) ده‌خویند و فووی ده‌کرد به‌ناو ده‌ستیدا
 وده‌یهینا به‌خویدا، جا کاتیڅ که ئازاره‌که‌ی زور بوایه، من ئه‌و
 سوره‌تانهم ده‌خویند به‌سه‌ریدا، وده‌ستم ده‌هینا به‌سه‌ر
 ده‌ستیدا، به‌ئومیډی ئه‌وه‌ی تووشی به‌ره‌که‌ت بجم .

ئهم فهرمووده‌یه‌ش به‌لگه‌یه له‌سه‌ر ئه‌وه‌ی مروّف ئه‌گه‌ر
 هه‌ستی کرد به‌ نه‌خووشی و ئیش وئازاریڅ له‌جه‌سته‌یدا ئه‌وا
 ئه‌و سی سوره‌ته بخوینیت وپاشان فووی پيدا بکات و بیهینیت
 به‌لاشه‌یدا، به‌یارمه‌تی خوای گه‌وره شیفایه بو‌ی .

جا برای به‌ریزم پاش ئەوهی که روون بوویه‌وه که قورئانی
پیروژ شیفایه بو نه‌خوشیه جهسته و ده‌رونییه‌کان، ئەوا
ئامۆژگاری به‌ریزت ده‌که‌ین به :

یه‌که‌م : هه‌ول بده بیروب‌او‌په‌ی خۆت زۆر بته‌و و دامه‌زراو
بکه‌یت به‌ خ‌وای گه‌وره و به‌و قه‌ده‌ره‌شی که خ‌وای گه‌وره
نووسیویه‌تی .

دووهم : پ‌وژانه برپ‌یک له‌قورئانی پیروژ دیاری بکه‌ که بیخوینیت
باشتر وایه پاش نوێژی به‌یانی بی‌ت، ئەمجا له‌گه‌ل ئەوه‌شدا
ئەوه‌ی ده‌بخوینیت هه‌ول بده له‌یه‌کی‌ک له‌ته‌فسیره کوردیه‌کان
ماناکه‌ی شاره‌زابیت، چونکه ئەم هه‌نگاوه یارمه‌تیده‌رت ده‌بی‌ت
بو ئەوه‌ی قورئان خویندنه‌که‌ت به (تدبر = بیر لیکردنه‌وه‌وه)
بی‌ت چونکه خ‌وای گه‌وره فه‌رمانی پیکردووین که قورئان به
(تدبر) ه‌وه بخوینین، وه‌ک فه‌رموویه‌تی : (كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ
لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ) [ص : ۲۹] واته : ئەم قورئانه

کتیبیکی پیروژه دامانبه زاندووه بو لای تو، بو ئه وهی
ئایه ته کانلیک بده نه وه و بییری لی بکه نه وه و بو ئه وهی
خاوه ن بیرو هوشه کان په ند و ئاموژگاری وه ربگرن و تیفکرن .

سیههم : هه ول بده زور ذیکر ویادی خوی گه وه بکهیت
به تاییه ت ذیکری پاش نویژه کان و ذیکره کانلی به یانیان و
ئیواران ، ئه ویش بریتین له خویندنلی (آیه الكرسي) و
سوره تی (الفاتحة) و (قل هو الله أحد) و (قل أعوذ برب الفلق)
و (قل أعوذ برب الناس) هه ره یه که یان سی جار، له گه ل کومه له
ذیکر و وویردیکی تر که له کتیبه کانداسکراره .

چونکه خوی گه وه له به ره ی باوه ردارانیک که ذیکر ویادی
خوی گه وه وه ده که ن فه رموویه تی : **(الَّذِينَ آمَنُوا وَ تَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ**
اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ) [الرعد : ۲۸] واته : ئه وانهی باوه ریان
هیناوه دل و ده روونیان ئارام ده بیته به قورئان خویندن و ذیکر
ویادی خوی گه وه ، جا چاک بزائن ! به یادی خوا دلله کان ئوقره

ده گرن و ئاسووده ده بن، بویه باوه پدارانیش دلّه کانیان هه رده م
ئاسووده و دامه زراوه .

چواره م : هه میسه نویژه کانت به جه ماعت له مزگه وت بکه،
چونکه نویژی به کومه ل هیمنی ودل ئارامی ده به خشیت به
خاوه نه که ی .

پینجه م : خه فته مه خو بو ئه وه ی له ده ستت چووه، و پرا بردووه،
چونکه ئه وه ی رابوورد هه رگیز ناگه پیتته وه، هه روه ها خه فته
مه خو بو داهاتووش، چونکه هه مووی پراوته وه و خوی گه وره
رزق و رۆزی و ئه جه لی هه مووانی دیاری کردووه، ئه وه ی گرنگه
تو بیکه یته ئه وه یه ئه مپو که له ژیاندا ی وه یشتا له ژیر ده ستی
تو دایه به هه ل بیگریته و به و کارانه وه به سه ری به یته که
جیگیای ره زامه ندی خوی گه وره ن .

وصلی الله وسلم علی سیدنا محمد وعلی اله و صحبه وسلم

خوی گه وره زانا وشاره زاتره .